

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó ölszólások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A királyné halála.

Pécs, 1898. szept. 12.

Azt az általános megdöbbenést, melyre szavakat hiába keresne az emberi ajak, nagyságát hiába akarná leírni a toll s fájdalmát hiába kísérelné meg lefesteni a gondolatok és szavak legnagyobb mestere is, — ma már a legmélyebb gyász váltotta fel az egész országban.

A mit nem tudtunk, nem akartunk elhinni, a mi szeretett királynénk halála, ma már mint szomorú valóság nehezedik a sziveinkre, bánattal tölti meg a lelkünket és elfoglalja szomorúsággal az elménket, hogy csak nem is gondolkodhatunk rajta, hogy miért, mikép volt képes egy emberi alakba férközött vadállat keze kioltani az ő áldásos és millióktól áldott életét, átszúrni egy otromba vasdarabbal az ő szeretettől lángoló, szeretetért égő szivét!?

Azt a szívet, melyet felséges ura után mi nevezhattunk legjobban a miénknek; azt a szívet, amely akkor is szeretett már bennünket, mikor még nem ismert; mikor pedig megismert, akkor védőangyalunk, patronánk lett, mint az, kinek nevét viseli, Árpádházi szent Erzsébet.

Hogy mi mikép szerettük, leginkább mutatja az, hogy gyászos halála felett kétségbe nem esve, érte boszút nem kiáltva, van erőnk a szomorúság, a bánat, a gyász megmérhetetlenségében nyugalmat találnunk. Nyugalmat, hogy szivünk és lelkünk, agyunk és ajkunk más által el nem vonva, más felé nem gondolva, egyedül az Ő érette való gyászunkat, bánatunkat, szomorúságunkat tolmácsolja. S tolmácsolja úgy, hogy az egész világ meghallja és megrendülve nézzen a legjobban, a legszeretettebb királyné ravatala felé, hol egész Magyarország gyászolva omlik térdre s könybe borult szemekkel, imát rebegő ajakkal siratja a magyar nép Nagyasszonyát.

Az ország gyászáról érkezett tudósításaink a következők:

A törvényhozás gyásza.

A megrendítő nemzeti szerencsétlenség alkalmából a magyar törvényhozás mindkét háza ülést tartott, hogy a legmélyebben

érzett általános gyász méltó külső kifejezése tárgyában határozatot hozzanak.

Erről számol be következő távirati tudósításunk:

Budapest, szeptember 11-én d. u. 1 óra 15 perckor. — A királyné megrendítő halálesetének hírére a képviselőház elnöksége még szombaton intézkedett az esti órákban, hogy a gyászeset miatt szükséges intézkedések megtétele végett a Ház vasárnap ülésre hívassék egybe s már a kora reggeli órákban falragaszok hirdették, hogy a képviselőház délelőtti 11 órakor ülést tart.

Már jóval 11 óra előtt megtelt az ülésterem feketébe öltözött honatyákkal, a karzatok pedig csak úgy feketéllettek az azokat zsufolásig megtöltő közönséggel. Az ülés megnyitása előtt *az egyetemi ifjuság gyász fátyolos zászlóval impozáns tömegben vonult el a képviselőház előtt* komor, néma csendben.

Pontban 11 órakor megjelent az elnöki emelvényen Szilágyi Dezső házelnök s meghatottságtól remegő hangon a következő beszédet mondotta:

„Tisztelt Ház! (Az elnök és a Ház tagjai felemelkednek helyeikről.) Ama rettenetes tett hírére, melyet a tisztelt Háznak bejelentettek, ott ül már minden arcon a gyász kifejezése, ott reszket a fájdalom minden szivben, a mely szent István birodalmában dobog.

Erzsébet királynét a tegnapi napon gyilkos merénylet ragadta el a trónról, melyről csak vigaszt, csak áldást árasztott mindenfelé; elragadta felséges férjének oldala mellől, aki a legsúlyosabb napokban, a melyek csak embert és atyát érhetnek, hálát adott a Mindenhatónak, hogy ily élettársat rendelt oldala mellé.

A gyilkos törrel átvert fejedelmi sziv előtt mély fájdalomban megtörve állunk. Lelkünkben felmerülnek a multak boldog és borus emlékei, annak a királynénak a képe, kinek *fejedelmi erényei és nemes szive annyit tettek a trón és nemzet elválaszthatatlan összeforrasztására* és a kinek lelkében viszhangot keltett minden nemes és nagy törekvés, a mely az egész nemzetből a trón felé szállott és áldó, ápoló kezét terjesztette ki azokra.

És látjuk őt nehéz idők folyamán a legsúlyosabb emberi szenvedések alatt

roskadozó egészséggel, megadással tűrni és szenvedni mindazt, a mit a Mindenható keze reá mért és tengerében az emésztő fájdalomnak, maradt őrzőangyala felséges férjének és népének.

Nehéz, nehéz ezt elviselni! *Áldott és szent legyen emléke, mint az igaz és el nem muló hódoló ragaszkodás és szeretet, melylyel nemzete környezte.*

Elhelyezzük azt hiven fentartó nemzeti érzéseink kincstárába és emléktáblájára reá írjuk egy nemzet háláját és odanyújtjuk ezt felséges urunknak, királyunknak.

Leljen nagy kötelességérzettel megtelt szive némi vigasztalást abban a tudatban, hogy a felséges Házát ért csapás feletti fájdalmában a nemzet vele együttérez és soha el nem enyészhetik az a jó, a mely a trónról jön.*

Az elnök beszédét a Ház tagjai mély meghatottsággal hallgatták végig s csendes helyesléssel egyhangulag elfogadták az előterjesztett indítványokat, a melyek szerint a magyar országgyűlés képviselőháza az országos gyász jeléül **az üléseket a temetés utáni harmadnapig felfüggeszti; a királyné emlékét s a nemzetnek iránta érzett háláját törvénybe iktatja, a Ház tagjai pedig 30 napig gyászt viselnek.**

A főrendiház délutáni egy órakor tartott ülést, melyen Károlyi Tibor gróf, elnök mondott megható beszédet, mire a főrendek is a képviselőházban előterjesztett indítványoknak megfelelő határozatot hoztak.

Az udvar köréből.

Budapest, szeptember 12-én, d. u. 4 óra 5 perckor. — A királyt igen meghatotta a mindenfelől megnyilatkozó részvét. Wiederhoffer udvari orvos határozottan megcáfolja a király betegségéről terjesztett híreket.

Ő felsége ma reggel Mária Valériával csöndes misét hallgatott, utána ezeket mondta Valériának: *„Istenben való bizalmamat nem vesztettem el.”* Majd így folytatta: *„Szeretnék még e héten meggyógyulni.”*

A király minden idejét lakosztályában tölti, melynek redőnyei le vannak bocsátva.

Bendesen nyugodt, de néha kitör belőle a fájdalom s ilyenkor sirva fakad. Egy ízben így kiáltott föl: »Volt is a világnak sejtelve róla, hogy mi mennyire szerettük egymást!« A király környezetét mélyen megindítják a fájdalom ilyen önkéntelen kitörései.

Ő felsége gyakran előveszi a királyné régi leveleit, leggyakrabban mégis azt nézegeti, a melyet csak néhány napja irt hozzá a királyné, tudatva benne, hogy mennyire jobban érzi magát, mennyire örül, hogy nemsokára visszatérhet Bécsbe s részt vehet a jubiláris ünnepen.

Ma délelőtt Ferenc Ferdinánd és Salvator főhercegek meglátogatták a királyi hercegnőket, kiktől mélyen megindulva távoztak.

A temetésen az egész királyi család jelen lesz, számszerűen hetvennyolcan. A külföldi uralkodók képviselőivel együtt száznál több fejedelmi személyiség lesz jelen.

Bécsi lapok a királyról.

Budapest, szeptember 12-én, d. e. 10 óra 20 perckor. — A mély fájdalom kifejezésül ma is gyászkeretben megjelent bécsi lapok egyértelműleg csodálják, a király lelki nagyságát, vasakarátát, önuralmát és bámulatos megnyugvását.

A király maga tette meg az intézkedéseket a felséges halott Bécsbe hozatalára és temetésére vonatkozólag.

Konstatálják a király változatlan jó egészségi állapotát és meghatóan írják le a leányával Mária Valériával való találkozását.

A temetés.

Budapest, szeptember 12-én, d. e. 8 óra 15 perckor. — Tegnap este fél 11-kor indult Bécsből a külön udvari vonat Genfbe a királyné holttestének hazaszállítására. A holttesttel csütörtökön, szeptember 15-én esti 10 órakor érkeznek Bécsbe. A királyné koporsóját az udvari plebánia templomban helyezik ravatalra és

pénteken egész nap és szombaton délelőtt a közönséget bebocsátják annak megtekintésére.

A temetés szombaton, szeptember 17-én délutáni 4 órakor fog végbemenni.

A merénylet lefolyása.

Budapest, szeptember 11-én, d. u. 3 óra 20 perckor. — Az »Esti Ujság« egy szemtanútól vett értesülés alapján következőkben adja elő a királyné ellen elkövetett merénylet lefolyását:

A királyné a múlt pénteken Montreuilből Genfbe ment s az ottani üzletekben bevásárlásokat tett. Egészen biztosan állítják, hogy a királynét már ezen az utján is három ember kísérte, a kik közül az egyik valószínűleg Luccheni volt. A királyné kísérete az üldözésnek nem tulajdonított fontosságot, mert azt hitte, hogy kíváncsi emberek, akik a királynét közelről akarják látni.

Midőn a királyné szombaton Sztáray grófnővel és többi kíséretével lassu léptekkel haladt a kikötőhid felé, egyszerre egészen közélébe tolakodott egy fiatal ember, ki az utjában állókat öklével szétválasztotta és oly vadul viselkedett, hogy a királyné környezete valósággal elrémült.

Kísérői még fel sem tudtak ocsudni ijedségükből, midőn a fiatal ember vad elszántsággal a királynéhoz lépett s öklére szorított kézzel (legalább így látszott) erős ütést mért jobb mellére.

Az ütés oly hatalmas volt, hogy a királyné menten összeroskadt, de egy-két másodperc múlva fölegyenesedett és Sztáray grófnő karjára támaszkodva folytatta utját.

Ezenközben a merénylő elmenekült s az utána iramodó emberek csak később tudták elfogni.

Senki sem sejtette, hogy gyilkos eszköz volt a kezében s csak így magyarázható meg, hogy senkinek sem volt ellenvetése, mikor a királyné a merénylet után folytatni akarta utját.

Igy jutott el a hajóhoz és még ott is volt annyi ereje, hogy nagy fájdalma mellett is föl tudott menni a hajó födézetére s egyetlen szóval sem panaszkodott.

Mindenki azt hitte, hogy a merényletnek nem lesznek következményei, mert maga a királyné intett a hajó kapitányának, hogy a hajót indítsa el. A kapitány engedelmességet; a hajó elindult s a tónak csaknem a közepéig jutott el, mikor egyszerre észrevették, hogy

a felséges asszony arca egyre sápadtabb lesz, de még mielőtt valamivel enyhíteni tudtak volna fájdalmát, összeroskadt s ájulásba esett, melyből nem ébredt föl többé.

A hajó kapitányának jutott először eszébe, hogy itt valami borzasztó történt s nyomban lesietett a kapitányi hidról, fölkapta a királynét és levitte kabinjába, hol ágyba fektette és zsebkésével föl vágta a királyné füzőjét.

Ebben a pillanatban vér csordult ki a királyné melléből. Már most mindenki tisztában volt azzal, hogy a királyné ellen gyilkos merénylet történt.

Egy pillanatra még föl nyitotta szemét a királyné s halk hangon kérde: »hol vagyok? mit csinálnak velem?« Aztán ismét elvesztette eszméletét.

A hajó visszatérvén a genfi kikötőhelyre. a szállodába vitték a királynét, hol élesztési kísérleteket tettek rajta s papért küldtek, de már későn volt, mert a királyné meghalt, mielőtt az egyház szolgája odaérkezhetett volna.

Budapest, szeptember 11-én, d. u.

4 óra 30 perckor. — A genfi „Beau Rivage“ vendéglő előtt minden csendes. A kapuban két csendőr áll; a villamvilágítású szobában, rendes fogadóbeli ágyon fekszik a királyné holtteste.

A gyilkos csapása után az udvarhölgy kérdezte, hogy ne térjenek-e vissza a vendéglőbe, de a királynő nem akart visszamenni, azt mondván: »csak mellbe ütött; valószínűleg az órát akarta ellopni.«

Bécsben egy udvari inas a rémhir hallatára megőrült.

A gyilkos szerszám.

Budapest, szeptember 12-én, d. e. 11 óra 50 perckor. Hosszas kutatás után megtalálták azt a gyilkost eszközt, melylyel a merénylő utálatos tettet elkövette. Ez a szerszám egy három élű fűrészrúspoly, melyen hengeralku fafogó van. Hossza nyeléstül 16·3 centiméter, a penge azonban csak 9·3 centiméter hosszú. Vérnyomok nincsenek rajta. A rúspoly hegye le van törve; ez valószínűleg akkor tört le, mikor a gyilkos a szerszámot eldobta magától.

kisasszony megszületett, ekkor is összegyűltek az öreg háznak a tünderei. Jöttek elébb a hófehér tünderek, mi királykisasszonyunk szépséggel s jóssággal azért is volt olyan tündérien megáldott. Azonban lopva, halálmadaraktól huzott kocsijukban besurrantak bölcsőjéhez a fekete, a kaján, az irigy, a gonosz tünderek is, életét aztán tudjátok, ismeritek, azért volt ő a legszebb, a legjobb változatos életében s olyan boldogtalan, olyan szerencsétlen, hogy szívét is kétszer ölte meg a halál.

Majd hallani fogjátok ti ezt a mesét-mondó öreg parasztoktól népek, akik most sirtok. Sirjatok is. A nagyasszony meghalt. A nagyasszonyt megölték.

Arva volt ekkor ez a nemzet. Árvább, mint ki lehet mondani. Mint a duvad, mely született a süppedékes nádas rejtett ligetében, ez a csúf állat . . . A mi véreink közül is, akik nagyok voltak, akik elsők, akik legnemesebbek, legdrágábbak voltak, ezek is így lettek tekintve. Hajtóvadászatot tartottak a gyáva, durva, aljas hóhérligények rájuk, a magyar szabadság első harcosaira és mint a kártékony duvad férget szokták, úgy pusztították el őket. Akasztófa lett a bérük.

Elárult szegény Magyarország, elárult szegény magyar nemzet, ki ezer sebtől vértel, nem volt senkid, senkid, aki ápolni, vigasztalni, balszamos orvossággal enyhíteni

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A királynéről.

Mikor a Wittelsbachi felséges kis királykisasszony megszületett, az öreg királyi háznak tünderei meglebegtetvén gyémánttal kivrágzott tündérszárnyaikat, jó tünderek, szép tünderek oda gyűltek mind aranyvirágos ligeteikből a királykisasszony bölcsőjéhez.

A nép, amely meséiben megbeszéli a tündér világnak, a szellemek világának babonás titkait, tud regélni tündér királykisasszonyok ilyen összejöveteleiről királyi csecsemők bölcsője mellett. Pislogó mécs gyöngye világítása mellett regélik ők, világokat látott mesemondó öregek, hogy a jó tündéraszonyok miként hordják össze gazdaságuknak kincseit a választott bölcsőjéhez.

Az arc, a test virágzó szépségét adja a legszebbik hókezének egy gyöngéd simításával. Hogy áldott lelke fehér legyen, tiszta legyen, mint a harmatos jácmin virág, ajándékol ezt hozza az egyik. Gyémántköves kincsek felül rendelkezik a másik. Hogy hatalmas legyen, imádott, szeretett királynője legyen országok népének, ezt is képesek ők megadni.

Fehér tünderek ezek mind, akik az áldást hozzák a királykisasszonyok bölcsőjéhez.

Hanem vannak fekete tünderek is. Akik irigyek, kajánok, kiket a szülei fohászokdás nem szőlított le a gyermek bölcsőjéhez, Jönnek ezek hivatlanul is tehát. Szekerüket, mely koporsóbáronnyával lett báronnyozva, huhogó halálmadarak huzzák a csillogó pávák helyett. Ezek jönnek hivatlanul is. A bánat, a csalódás, a boldogtalanság, a szerencsétlenség az ő kísérik. Felhasználják az őrizetlen pillanatot és mint sziszegő, mérges kigyók a virágos ágyak közé, ahogy nesztelen, vérfagyasztó sündörkdéssel, besurrannak akként ők is a királyi csecsemő bölcsőjéhez.

Kénes láng lobban fel. A mennyei tömjén illat, mit a jósságos fehér tünderek áldásuk tündérvirágaival visszahagytak, szertefoszlik. Sir, ri a gyermek álmában. Borzalmas alakok táncolnak kísértet táncot ártatlan bölcsője körül . . . Átkos, mérgezett kísérteti igézetet rebegnek ők.

Fehér tünderek ezüst sipját, mit gyöngye hónyakadba akasztottak, ha te megbírnád egyszer fujni királyi csecsemő, rikoltva menekülne a gonosz igézet . . . De így, de így csak kaskas kurjantáskor. Mikor már késő, mikor már hatott a mérge erejével a gonosz igézet és pecsété lett boldogtalansága a világ szépségével, a világ jósságával, a hatalommal, a kincsekkel leggazdagabban megáldott királykisasszonynak.

Mikor a Wittelsbachi felséges kis király-

A gyilkos vallomása.

Budapest, szeptember 12-én, d. u. 2 óra 20 perckor. — A merénylő saját előadása szerint még ez év elején jött Lausanneba, hol mint kőmives dolgozott.

Mai vallomása a következő:

„Lausannei ujságokban olvastam, hogy Henrik orleansi herceg Genfben szándékozik jönni. Erre nyomban elhatároztam, hogy megölöm. Hozzáálltam tervem kiviteléhez, de mindenféle akadályok jöttek közbe. Újra keztem olvasni az ujságokat és a múlt héten megtudtam, hogy Erzsébet császárné Genfben van. Azóta nyomában voltam s már akkor is lestem, mikor Rotschild bárónét meglátogatta, de nem volt kedvező alkalmam hozzá férközhetni. Kénytelen voltam eltűnni, hogy bántalom nélkül térjen szállására. Jobb alkalomra vártam, mely a múlt szombaton kínálkozott is. Délután félháromkor megpillantottam udvarhölgyét s tudtam, hogy nemsokára a császárné is jön. Egy fa mögött várakoztam rá. *A ráspolylyal, melyet egy kőmivestől vettem, egyszer szúrtam meg a császárnét, ki halk kiáltással összerogyott. Hogy aztán mi történt, nem tudom, mert elmenekültem. Nagyon jól tudtam, hogy az uralkodóné meggyilkolásával senkinek sem fogok használni, de példát akartam szolgáltatni. Bár mindegyik anarchista így fogná fel kötelességét: hamar kiirtanók a polgári társadalmat.* Sajnálom, hogy a genfi kantóban nincs halálbüntetés. Megtettem kötelességemet, semmi keresni valóm a világon; nem bánom, *szolgáltassanak ki Ausztriának, végezzenek ki nyaktólóval.*

Luccheni azt mondja, hogy a ráspolyt, melyet előtte felmutattak, teljes erővel felülről lefelé döfte a királyné szívébe. Egyetlen vércsöpp nem jött. Mindenki csodálkozik, hogy a ráspolyon nincs vér. (Esti ujság közlése.)

A város és megye gyásza.

Ugy a városnál, mint a megyénél hivatalosan tegnap délelőtt kaptak értesítést a királyné haláláról. A belügyminiszteriumból délelőtt 11 óra 12 perckor föladott következő távirat érkezett:

„Budapest, vár, 1898. szeptember 11.

Erzsébet királyné, Ó Császári és Királyi Főlségén egy anarchista által törzsúrás ejtett: Ó Felsőge tegnap, e hó 10-ikén Genfben meghalt. Ezen, nemzetünket és királyunkat megrendítő gyászesetről a törvényhatóságot mély megilletődéssel értesitem.

Jakabffy államtitkar. «

merészelt volna, gyalázatodra, alázásodra törekedett minden. Betolakodott gyülevészek mocskolták, szakgatták a te ezer és ezer sebedet, melyeket hősi küzdelemben, az egész világtól megbámult harcaidnak közepette szereztél, amidőn szabadságot védted, amidőn a boszorkány barlangok minden undok hüllője szegény leigázott nemzet csak te reád támadott.

Oly sötét volt ekkor, mint a sirban. A fiatal királynak, aki ma minékünk szeretett, jó öreg királyunk, ellenünk fordították szívét az álnok, romlott tanácsadók, sirjukban is átkainktól megvert, gyűlölt emlékü emberek...

Mely árvák, mely elhagyatottak is voltunk, mely büszke koldusok, a mi megtépett harci zászlóinknak a rongyaiban... Mely árvák, mely üldözöttek a földön, ahol ezeresztendőig éltünk s küzdöttünk és most szent sirjainkat is letaposta lovának durva patkójával az osztrák zsandár. És a pirulás nélküli hóhér, aki nyomon követte őket! hát el lehetne feledni ezt a szégyent, ezt a gyalázatot, megvesszőztette nyílt piacon asszonyinkat, lányainkat, mert imádkozni mertek hazájukért, az elárult magyar szabadságért.

Már vártuk halálunkat, mikor egyszer csak a sötét éjszaka rusnya rémei, alacsony lelkű zsarnokaink riongva, megalázva menekültek ezen szent földről szét. Mert érkezett egy őrangyal. Mint az angyal oly fehér, oly áldott, oly jó, oly szép volt ő...

Ugyanilyen szövegű távirat érkezett a városához is.

Trixler Károly alispán ma a következő körrendeletet intézte valamennyi főszolgabíróhoz:

23.035. sz. Baranyavármegye alispánjától.

Alisp. 58.

Rendelet

valamennyi főszolgabírónak.

Erzsébet Királyné Ó Császári és Királyi Főlsége e hó 10-én Genfben egy anarchista törzsúrása következtében meghalt, mely nemzetünket és királyunkat megrendítő gyászesetről a belügyminiszter távirata folytán midőn értesitem, egyuttal föl hívom, hogy a gyász méltó kifejezése, ugy a nyilvános mulatságoknak a temetés megtörténtéig való beszüntetése iránt intézkedjék.

Pécsett, 1898. szeptember 12-én.

Trixler Károly,
alispán. «

A főispán Budapestről sürgönyözött délután, hogy rendkívüli közgyűlést hívjanak össze a városnál és a vármegyénél.

A gyász különben hivatalos részleteiben hasonló lesz a Rudolf trónörökös halálakor tartott gyászhoz.

Az egész országban megnyilatkozó részvéthez a *jogakadémia ifjusága* is hozzájárul és hogy mily alakban adjon annak kifejezést, arra nézve holnap fognak megállapodni a jogakadémiai olvasókörben délután két órakor tartandó gyűlésükön.

A városban ma már sorban jelentek meg a fekete lobogók a magánházakon is. A székesegyház tornyaiából hosszú gyászszalókat lobbogtatott az enyhe őszi szellő és a templomok tornyain is ott volt a gyász jele. Templomainkban mindenütt készülnek a gyászistentiszteletre; a főgyászmise a székesegyházban lesz s ugy a többi templomokban, mint az izraelita, az evangélikus és a református imaházakban is lesznek gyászistentiszteletek, melyeknek napja azonban ma még nincs megállapítva.

Megyénkben mindenütt megdöbbenést és leirhatatlan gyászt keltett szeretett királynénk tragikus halálhíre. Vidéki tudósítóink értesítései szerint ma már a községekben mindenütt gyászlobogók hirdetik a királyné halálát s a templomokon, népiskolákon s előljárósági épületeken és igen sok magánházon is gyászlobogó leng. A járási székhelyeken, Mohácson, Dárdán, Siklóson, Pécsvaradon, Sásdon, Szentlőrincen

Mi már árvák a porban fetrengtünk, árvák a legutolsó koldusnál és ő odahajolt hozzánk. Lázás homlokunkat selyemlágú kezével végigsimogatta. Ezer vérző sebünkre, mintha csak édes anyánk lett volna, rátapasztotta gondosan, szeretettel, szerelemmel a balzsamot, az enyhülés, a békülés balzsamát...

Es az idegen országból származott szép királynak, a Wittelsbachi Erzsébet megértette királyi urával is, hogy mi a magyar, mely hűség, mely nemesség lakozik ezen földig tiport nemzetnek a szívében... Hogy ezt meg kell becsülni, hogy ez gyémántja a királynak, hogy ez az egész nemzet királyi vér.

És elűzte a gonosz lakájokat, akik hercegi, grófi, bárói hermelin alá rejtették az ő szívének fekete gazságát. De gyöngye kezével, mélységes, nemes szerelmével erősebben az acélkapocsnál, összefűzte a királyt és a nemzetet, az asszonyok között a legszebb, a legáldottabb királynő — Erzsébet. Akit is nevezünk országunk nagyasszonyának, magyar nemzetünk őrangyalának, hóhérr királyi asszonyt, édes anyánkat...

Megölték ezt az ártatlanságot. Egy bestia, gaz — orvul. És mi lettünk megint az árvák! Sirjatok! Sirhatunk magyarok! Meghalt Erzsébet királynő. Meghalt a mi őrangyalunk, fekete gyászfátyolos fehér asszony.

M. P.

és Dárdán a szolgabírói hivatalokon is gyászlobogó leng s a községekben minden nyilvános mulatság és zene nyolc napig el van tiltva.

A vármegye csütörtökön délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyen a megye közönsége intézkedni fog a gyász és részvét kifejezése iránt. E tárgyban a főispán megbízásából ma délután a következő meghívót adták ki:

»1315.

főisp. 1898.

Baranyavármegye bizottsági tagjait 1898. évi szeptember hó 15-én délelőtt 11 órakor Pécsett a vármegye gyűléstermében tartandó *rendkívüli közgyűlésre* tisztelettel meghívom.

Tárgy:

Boldogult Erzsébet Királyné Ó Felsőge gyászos halála fölötti részvétnyilvánítás.

Kelt Pécsett, 1898. évi szept. hó 12-én

dr. báró Fejérváry Imre,
főispán. «

A város képviselőtestülete holnapután, szerdán, délelőtt 11 órakor tart rendkívüli közgyűlést, melyre a gyászkeretű meghívókat szintén ma délután bocsájtotta ki *Majorossy* Imre polgármester.

A pécsi *izr. hitközség* előjárósága ma tartott ülésében következő határozatot hozott:

1. Kimondja az előjáróság, hogy ő felsége Erzsébet királyasszony emlékét jegyzőkönyvében megörökíti.

2. Gyászának kifejezését a legmagasabb trónhoz juttatja.

3. Erzsébet királyasszony emlékezetére emelendő szobor alapjához 1000 koronával járul.

4. Emlékezetére Erzsébet nevet viselő alapítványt tesz 2000 koronáról s ennek kamatait minden évben egy érdemes özvegyasszonynak juttatja.

5. Nagyobb szabású gyászistentiszteletet rendez.

A külföld részvéte.

Budapest, szeptember 12-én, d. u. 1 óra 35 perckor. — *Koppenhágából* érkezett sürgöny szerint a király, Valdemár herceg kíséretébe, meglátogatta ottani nagykövetségünk s a legőszintébb részvéte nek adott kifejezést a megrendítő gyászeset fölött.

Londonból értesitene, hogy ott tegnap a következő hivatalos udvari jelentést adták ki: „A királyné tegnap este a legnagyobb megdöbbenéssel és fájdalommal értesült arról a borzasztó gaztettről, a mely Ausztria császárnéjának életét kioltotta. — *A királynét a legmélyebb gyász tölti el* a császári felség elhunytá fölött, a kivel évek hosszú során át baráti viszonyban élt. Ó felsége egyszersmind *mely részvétellel van eltelve a nejétől megfosztott császár iránt*, akit hosszú, jótékony uralkodása alatt annyi csapás ért.“

Londoni nagykövetségünk palotáján félárbocra eresztették a lobogót és számtalan látogató jár a palotába részvétnyilatkozatát leadni.

Az összes londoni lapok a legmélyebb megvetéssel irnak a gyilkos merénylő elvetemült tettéről.

A külföldi uralkodók részvétáviratait még nem teszik közzé, mert a király még nem válaszolt valamennyire.

A német császár részvétírata különösen kiválik hangjának közvetlen melegségével.

A genfiak részvéte.

Budapest, szeptember 12-én, d. u. 4 óra 15 perckor. — Ma nagyszerű részvétüntetés volt a genfi Beaurivage szálló előtt. A demonstrációban egész Genf résztvett. Jelen voltak a konzuli testületek, hatóságok, katonaság, a Canton főtanácsa, munkás testületek, bíróságok stb. Megható jelenetek folytak le; sokan sirnak, átkozták a gyilkost, még a munkások is.

Tüntetés az olaszok ellen.

Budapest, szept. 12, délután 4 óra 5 p. — *Laibach* lakossága tüntetett az olasz munkások ellen. Ma délelőtt ezernél több német munkás száz olasz munkást üzőbe vett és véresre vert. A vendéglőben is elverték az olasz munkásokat. Több ezer olasz munkást elbocsájtottak mindenünnen. A dohánygyár körül valóságos csata folyt le. Egy zászlóalj katonaságnak kellett szétvernie a verekedő német és olasz munkásokat.

Triesben az este szintén tüntetés volt. Több kávéházból elűzték a vendégeket, kiabálva:

— Vesszenek az olaszok!

A kávéházak berendezéseit szétrombolták, majd az egyetemet támadták meg háromizben is, míg végre a rendőrség szétverte a tüntetőket.

Hirek.

Pécs, 1898. szept. 12.

Öröme gyász.

Mária nevenapjára, Magyarország védasszonyának névünnepe, gyászba borult az ország. Gyászba borult, mérhetetlen, leirhatatlan gyászba, mert váratlan, szomorú halállal mult ki nagyszonya, védőangyala, a királyné! Szörnyű megdöbbenés, aminek érzete megbénította a szívet, lelket és agyat, hogy az első órákban sajogni, érezni és gondolkodni is képtelen volt, — hatotta át az egész országot erre a gyászhirre, mely a legjobb, legszeretettebb királyné vértanu-halálát vitte szét, futó tűzként terjesztve az egész országban.

Pécs városa szombaton második napját ülte a magyar közgazdaság és kultúra ünnepeinek, vendégeiül üdvözölhetvén a magyar bányászati apostolait.

Kint az erdőkoszorúza hegyek között, hol az emberi kéz csodálatra méltó műveket alkotott az emberiség haladására, a föld gyomrából előszállítva a fekete gyémántokat, hangzott egész nap az öröm és vidámság szava.

És örömnepünkön most is első volt nekünk a király. Ott az ezeréves gesztenyefa közelében felhangzott az ünnep szónokának hazaszeretettől ihletett szava, isten áldását kérvén a legjobb, legszeretettebb királynéra. És mindnyájan, kik ott voltunk, rázendítettünk nemzeti imádságunkra, a »Hymnus«-ra:

»Mebühödte már e nép
A multat s jövődöt!«

. . . . S vajjon megbühödte-e?!

Hiszen, mikor az emberi haladás és munka apostolai ajkáról felzúgott az egek Úrához az »éljen!« a magyar királyra és erős imádságként szállt az égnek, hogy Isten áldd meg a magyart, — *talán épen abban a pillanatban szúrta le a gyilkos kéz a magyar király hitvesét, a magyarok nagyszonyát?*

Emberi kéz! . . .

Ime, mi az emberi kéznek, az emberi elmének alkotásait ünnepeltük, s ugyanekkor egyetlen ember keze, egyetlen emberi elmének a pokol minden ördögétől megerősített vad fanatizmusa kioltotta a magyar nép védőangyalának, a magyar király hitvesének életét.

És mikor az emberi elme által leigázott,

rabszolgává tett tűz és gőz által vont vonat hazafelé röpitette a nemzeti kultúra örömnepéről vendégeinket, ugyanakkor már az ország minden részébe elvitte a gyászirt, hogy nincs többé a mi királynénk!

Városunk közönsége örömnepünk befejezéseül a nemzeti színművészet csarnokába ment, hallgatni Thália papjainak szavait, s ugyanekkor nem volt már senki, nem találkozott egyetlen ajak sem, a ki meg tudta volna cáfolni a gyászirt, miért örökre áldott lett volna!

Életünket, vérünket adtuk volna királynénk életéért, királynénk véérért, de hiába!

És hideg, fagyasztó, sötét gyászban végződött a mi örömünk. A házakon ez örömet hirdető nemzeti lobogók sötétlen suhantak meg a késő este enyhe szellőjétől és vasárnap reggelre, Mária nevenapjára, Magyarország patronájának névünnepe fekete gyászlobogók foglalták el a helyüket.

Öröme gyász, megmérhetetlen gyász jött s gyász foglalta el a szívet, a lelket egészen.

S Mária nevenapján, Magyarország patronájának névünnepe, siralva a magyar nép védőangyalának, nagyszonyának áldott élete szomorú elmúlását, kérdeztük nagy kétségek között: *hát nem bühödte meg már e nép a multat s a jövődöt?!*

Napirend 1898. szeptember 13-án.

Naptár: kedd, szept. 13. — Róm. kath.: Amát. — Prot.: Amát. — Görög-kel.: (szept. 1.) Évkezdete. — Zsidó: Elul 26. — Nap két 5 óra 19 perckor; nyugszik 5 óra 59 perckor. — Hold két 2 óra 26 perckor éjjel; nyugszik 4 óra 37 perckor délután.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változás nem várható.

Megyei közigazgatási bizottsági ülés d. e. 9 órakor.

— (**Fekete város.**) Hiába ragyog az őszi nap olyan vidáman, mintha nem is látná a mi szomorúságunkat. Pedig szombat este óta sehol nincsen mosolygó arcúlat a városnak. A hol csak készletben volt a háznál fekete szövet, tüstént kitűzték a szomorú zászlót, a legelsőt már szombat este egyneked 9 órakor ifju Bedő Imre kávéházának épületére. Tegnap reggelre az egész város felöltötte gyászruháját, s nemcsak a középületeken jelent meg a fekete zászló, hanem a sok magánház is egyik, a másik után tűzi ki s nem lesz egy ház sem gyászlobogó nélkül. A kirakatok is kezdik fölölteni gyászpompájukat, úgy mint a mayeringi tragédia után volt. Feketébe borul az egész kirakat, legfőljebb fekete holmit tesznek ki és közbül megjelenik a gyászkeretes kép, a mi szegény szép királynénk képe, gyöngyös koronával, többnyire abból a napfényes időből való kép, a mikor öt magyar királynévá koronázták. Sokfelé láttunk ma már egy szép kegyeletes divatot is, a melylyel a Kossuth-gyász napjaiban találkoztunk először: igen sokan fekete karszalagot hordanak karjukon, a nemzet gyásza jeléül. Legyen is mindenfelé: Hadd lassa a világ, hogy lehullott a mi fejünknek koronája.

— (**A főispán Budapesten.**) Báró *Fejérváry* Imre dr. főispán tegnap, az éjjeli gyorsvonattal, Budapestre utazott. Megérkezését a ma esti gyorsvonattal várják.

— (**A szentháromság - szobor ügye.**) Tegnap 11 órakor a Szentháromság-szobor stilszerű renoválása ügyében kiküldött bizottság *Majorossy* Imre polgármester elnökelete alatt ülést tartott a városháza közgyűlési termében, melyen *Kiss* György szobrász is jelen volt. Az előterjesztett költségvetés szerint a szobor renoválása 10500 forintba kerülne, melyből a kőfaragó munkálatokra 1778 frt, szobrász-munkára 7140 frt s a pirogranit-munkára 2750 forint szükségeltetnék. A költségvetést és a terveket a város közgyűlése elé terjeszti majd a bizottság határozathozatal végett.

— (**Vasuti állomásunk kibővítése.**) A vasuti állomás kibővítési munkála-

tait a legközelebb megkezdi *Schiffer* Miksa, budapesti cég, melynek ajánlata a legjutányosabb volt s így az fogadtatott el az igazgatóság által. Mint értesülünk, a cég a munkálatoknál első sorban a pécsi iparosokat fogja igénybe venni, a mennyiben a szükséges építkezési cikkek helyben beszerezhetők vagy elkészíthetők lennének. A cég megbizottja a napokban meg is érkezik Pécsre, hogy itt a helybeli iparosokkal a munkálatok iránt intézkedjék.

— (**Jól megérdemelt kitüntetés.**) A hivatalos lap tegnapi száma a következő legfelsőbb kéziratot hozta:

A személyem körüli magyar minisztérium ideiglenes vezetésével megbizott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán *Kindl József*, a pécsi kölcsönsegélyző egyesület vezérigazgatójának, a közügyek terén szerzett érdemei elismeréseül, Ferenc József-rendem lovagkeresztjét adományozom.

Kelt Bécsben, 1898. évi június hó 14-én.

Ferenc József, s. k.

Báró *Bánffy*, s. k.

Ez a kitüntetés általános meglepedést kelt városunkban nemcsak azért, mert a kitüntetett igazgató közszeretnek örvendő polgártársai részéről, de azért is, mert valódi érdem jutalmazására szolgál.

Kindl József már régóta tevékeny részt vesz a közügyek és társadalmi élet mozgalmában. Mint városi bizottsági tag, mint a III-ik kerület rendszerinti választási elnöke, mint az ipari és kereskedő tanoncok iskoláit ellenőrző bizottság elnöke, fáradságot és sokszor anyagi áldozatot sem kimélve buzgólkodott a szoroson vett közügyek terén, társadalmi téren pedig minden mozgalom nyereségnek tarthatta, ha *Kindl* Józsefet vezérkara számára megnyerhette.

De érdemeinek koronáját mégis az az odaadó, körültekintő és tapintatos vezetés képezi, a melylyel a pécsi kölcsönös segélyző egyesületet az ország e nemű intézeteinek mintaképévé s valóban elsőrendű pénzintézeté emelte.

Mindezeknél fogva a legszívélyesebben üdvözöljük a népszerű igazgatót a királyi kitüntetés alkalmából.

— (**Ellopott mustra-bor.**) *Trum* József, baáni lakos, a mohácsi hetipiacra kocsiával bemenvén, kocsiján egy kosárban több üveg bormintát vitt be. Mig a borokra vevőt keresett, addig *Petre* Anna, mohácsi lakosnő, odalopózott kocsijához és az egész kosár mustrabort ellopta. A lopás később kitudódván, a tolvaj asszonyt följelentették a bíróságnak.

— (**Kinevezés.**) A m. kir. pénzügyminiszter *Géczy* Sándor csendőr számvevő őrmestert a szegzárdi kir. pénzügyigazgatósághoz pénzügyi irogatisztá ideiglenes minőségben kinevezte.

— (**A püspök Szegzárdon.**) *Hetyey* Sámuel pécsi püspök a bérmálás szentségének kiosztása végett folyó hó 20-án reggel 7 és 8 óra között érkezik Szegzárdra Nádasdról. Lovas banderium megy a főpap elé a város végére, hol diadalkapu lesz fölállítva s itt fogadja a város előljárósága és a hitközség képvisellete *Wosinsky* Mór esperes vezetése alatt. A püspök aztán kíséretével együtt harangzugas és mozsarazás mellett vonul be a városba, hol a várutcanál szintén diadalkaput állítanak; a püspök egyenesen a templomba megy, hol az isteni tisztelet és praedikáció után megkezdi a bérmálást, melynek befejezte után, ha az idő engedi, néhány küldöttséget fogad a plebánián. Az ebéd is a plebánián fog megtartatni. Másnap reggel 7—8 óra közt az ujjvárosi templomba megy és itt osztja ki az ottani híveknek a bérmálás szentségét; ennek befejezte után ismét küldöttségeket fogad s ebédre ekkor is *Wosinsky* esperes vendége lesz. Délután megtekinti a vármegyei muzeumot, s 22-én reggel Várdombra utazik. A püspök kíséretében lesznek *Hanny* Gabor kanonok és dr. *Igaz* Béla püspöki titkár.

— (**Himen.**) Tegnap tartotta eljegyzését Simon József, pécsváradai szolgabíró, Blachier Aranka kisasszonnyal, Blachier Cézár köztisztviselőben álló polgártársunk unokájával.

— (**Jogtanári eskütétel.**) A joglyceum tegnapi „Veni sancte”-ja alkalmával, melyet a lyceumi templomban Szeregy József prodirektor fényes segédlettel celebrált, tette le a jogtanári esküt a prodirektor kezeibe Angyal Pál dr., a legutóbb kinevezett jogtanár.

— (**Zrinyi-ünnepély.**) A „Szombatosok Asztaltársasága” tegnap este tartotta igen szép publikum részvétele mellett Zrinyi Miklós halála napjának emlékünnepét. Az emlékbeszédet, mely érdekes tartalmánál fogva a közönség figyelmét mindvégig lebilincselte, Somogyi Marcell ur tartotta. Utána az alkalmi dalárda a „Szózat”-ot énekelte. Izsák Lajos ur szavaltá ezután általános tetszés közepette Petőfinek „A Nemzethez” című költeményét, mire az ünnepély a dalárda „Hymnus” éneklése közben véget ért.

— (**Népszerű szolgabíró.**) A dombóvári járás községi jegyzői f. hó 10-én értekezletre jöttek össze a dombóvári szolgabírói hivatalban. — Egyben bucsut vettek szeretett szolgabírójuktól, Bajó Jánostól, ki Paksra lett áthelyezve. Szomorúan hangzott a szívből jövő bucsubeszéd, melyre igen meghatóan válaszolt a bucsuzó szolgabíró. Rövid két évi ott működése alatt ritka igazságossága, szívjósága oly népszerűvé tette a fiatal szolgabírót, hogy valóban a nagyközönség is szívből sajnálta távozását. Ez alkalommal a jegyzői kar egy másik szónoka emelkedett hangú üdvözlő beszédet intézett a távozó szolgabíró utódjához, Reich Oszkár szolgabíróhoz. Az új szolgabírót igen kellemesen lepte meg a nem várt ováció.

— (**Nem gyerek kezébe való a fegyver.**) Bottyán József szedresi lakos a napokban mezei munkára ment s otthon hagyta István nevű fiát házőrzőnek. Dömény István szomszédnak Ferenc nevű 8 éves fiacskája átment Bottyánéhoz játszani s játék közben Bottyán István elővette a ládából atyja töltött revolverét, melylyel meglötte játszó pajtását. A golyó Dömény Ferencnek arcába hatolva, orrát leszakította és három fogát kiütte. Bottyán József ellen, mivel a fegyvert nem tartotta zárt helyen, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt feljelentést tettek.

— (**Kiderített kettős orgyilkosság.**) Németh Gábor faddi csendőrmeister hosszas nyomozás után kettős orgyilkosságot fedezett fel. Még ugyanis 1890. évi május hó 27-én történt, hogy Bütös István faddi lakos a pestmegyei Borshát pusztára ment, a honnan nem is tért vissza. A gyanus körülmények között eltűnt embernek holttestét később a Dunából fogták ki. Négy évre rá, tehát 1894-ben február hó 28-án meg Fehér Györgyné Faddon hirtelen rosszul lett s rövid kínlódás után gyanus körülmények között meghalt. Mivel Fadd községben szelvényben arról beszéltek, hogy Bütös István és Fehér Györgyné született Szabó Éva orgyilkosság által multak ki és pedig Fehér György által, Németh Gábor faddi csendőrmeister nyomozni kezdett a rejtélyes eset után, melynek eredményét közölte a paksi kir. járásbíróval. A szegzárdi kir. ügyészség a felmerült gyanuok alapján Fehér Györgyöt letartóztatta. A gyanut különösen az erősíti meg, hogy Bütös István életében már tiltott viszonyt folytatott Fehér György Bütösnével s hites feleségét nem szerette, azért láb alól el is tette; továbbá az is igen súlyos gyanuok, hogy a mint Bütös és Fehér Györgyné elhaltak, feleségül vette régi kedvesét, özvegy Bütös Istvánnét.

— (**Vakmerő lopás.**) Simonfai Lajos, jómódu kaposvári mézársmester arra ébredt fel egyik reggel hálószobájában, hogy 1080 frttal bélelt tárcáját elemelték az ágya mellett levő székről. A vakmerő tolvaj az ablakot csendesen benyitotta s ott mászott be az alvók közé. Simonfai lefutott a vasútra, nincse-

ott idegen s ott talált egy nőcselédet, ki azelőtt nála szolgált. A rendőr megvizsgálta s az ellopott 1080 frtot megtalálták nála — 6 frt hiján.

— (**A hadapródiskola élmezése.**) A honvédhadapródiskola növendékeinek élmezésére vonatkozólag tegnap délelőtt 10 órakor tartották meg az árlejtést. Ajánlatok meglehetősen kevés számban adtak be a vállalkozók részéről, kiknek ajánlatait most felterjesztik a honvédelmi miniszteriumhoz.

— (**Nagy idők tanuja.**) Szekrényessy Béla, kir. tanácsos, nyugalmazott pénzügyigazgató, volt 1848-49-diki honvédhadnagy, Budapesten életének 71-ik évében meghalt. Holttestét Pécsre szállították és itt történt meg temetése ma délután 4 órakor általános részvét mellett. Az elhunytban dr. Szekrényessy Ferenc ügyvéd édes apját gyászolja.

— (**Elfogott templom-tolvaj.**) Sepse községben a templomban levő perselyt föltörték, azonban csak alig egy forintnyi aprópénzt vittek el belőle. A nyomozás sokáig folyt a templomfosztogató kilétének kiderítése végett, míg végre most elfogták azt Ensz József, sepei lakos személyében, ki be is ismerte, hogy ő törte föl és fosztotta ki a perselyt.

— (**A pécsi szociáldemokraták**) a következő kiáltványt adták ki Erzsébet királynénak az egész országot gyászba borító tragikus halála alkalmából: „Erzsébet királynét meggyilkolták! Erzsébet királynét egy anarchista törrel meggyilkolta. Mi munkások nem borulunk a porba, mint a hatalom képviselői uszályhordozói, hanem mélyen megrendülve fogadjuk e szomorú hírt s a legnagyobb megvetéssel viseltetünk az emberbőrbe bujt fenevad iránt, ki ez átkos tettet elkövette. Hogy mit vétetett a gyilkosnak a királyné, azt felfogni nem tudjuk, mert angyali jósa mindenkit csak a legnagyobb tisztelet- és szeretetre ösztönözhetett. Mi szociáldemokraták elítéljük ezen gyilkosságot, mert nem barbár fegyverekkel, hanem a szellem hatalmával küzdünk és fogunk győzni egykoron. A pécsi szociáldemokraták.”

— (**Anarchista merényletek.**) 1876 óta, mióta a Bakunin-féle anarchikus szociálisták berni kongresszusa az anarchizmust kimondotta, — évről-évre számos merényletet követtek el az anarchisták. Két év múlva már arra törekedtek, hogy elsősorban az uralkodókat irtsák ki. Az államfők ellen elkövetett anarchista-merényletek sorozata a következő: 1878. május 11-én Hödel anarchista merényletet követett el I. Vilmos német császár ellen.

1878. június 2-án dr. Nobiling rálőtt I. Vilmos császárra.

1878. okt. 25. Moncasi merényletet követett el XII. Alfonzo spanyol király ellen.

1878. nov. 17. Passanante Umberto olasz királyt le akarta szurni.

1879. okt. 20. Solowieff merénylete II. Sándor cár ellen.

1879. okt. 31. Hartmann merénylete II. Sándor cár ellen.

1879. dec. 30. Otero és Gonzales merényletet követett el XII. Alfonz spanyol király ellen.

1880. febr. 17. Bombamerénylet II. Sándor cár ellen.

1881. márc. 13. II. Sándor orosz cár bombamerényletnek esett áldozatul.

1885. jun. 13. Reindsdorf és társai dinamitmerényletet követtek el I. Vilmos ellen. Halálra ítélték és lefejezték őket.

1894. jun. 20. Sadi-Carnot-t, a francia köztársaság elnökét, meggyilkolta Caserio Santo olasz anarchista.

A mult évben Umberto olasz királyt kocsizás közben le akarta szurni egy olasz anarchista.

— (**Meglopott erdőőr.**) Rosszul járt Fridrich Gusztáv osztováci erdőőr. Belepözött a lakásába egy vállalkozó szellemű

tolvaj s elemelte onnan a vadászfegyverét, egy csomag töltényt és a vadásztáskáját. Mikor az erdőőr észrevette a lopást, sietett az esetet jelenteni a csendőrségnek, a mely aztán megindította a nyomozást a tolvaj után. A nyomozás sikerre is vezetett, mert a tolvajt Lukács Dávid József kiscsányi lakos személyében elfogták s meg is találták nála a fegyvert és a vadásztáskát. A töltényeket már eladta valakinek. Az erdőőr tolvaját most feljelentették a bíróságnak.

— (**Vérengző asszony.**) Pincehelyen Gábor Margit, ottani lakosnő, boszút forralt már régen a szomszédja, Ambrus Ágnes ellen. Most e boszuját végre is hajtotta, mert egy kapával fölfegyverkezve betört annak lakásába és azt véresre verte. A boszútálló asszony természetesen a bíróság elé kerül ezért a hűstettéért.

— (**Pórujárt tolvaj.**) A Siklós melletti szántóföldeken a kukoricából akart egy zsák kukoricát elemelni Halász János, pusztai kanász. Azonban észrevették, mikor a zsák kukoricával odább állni igyekezett és az emberek utána siettek, hogy elfogják. Halász erre elvetette a zsákot és futásnak eredt. Mire valaki utána lőtt és el is találta úgy, hogy véresen rogyott össze. Sérülése azonban nem veszélyes, mert csak a combját érte a lövés.

— (**Pályázatok.**) A szegzárdi kir. járásbírósnál egy aljegyzői állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók be a szegzárdi kir. törvényszék elnökéhez. — A pécsi kir. ítéltáblánál több joggyakor-noki állás vár betöltésre. Kérvények két hét alatt nyújtandók be a kir. ítéltábla elnökénél. — A csurgói járásbírósnál egy aljegyzői állásra hirdetik pályázat. A kérvények két hét alatt adandók be a kaposvári törvényszék einökségéhez.

— (**Az ezred fia.**) Párisból jelentik nekünk ezt a kedves történetet, mely a valóságban megesett Laon ban. Az egyik francia gyalogezrednek ott van az állomása és most vonulnak be oda a rezervisták. Az egyik rezervista kis négyéves fiával jelentkezett az ezredesnél.

— Jelentem alássan, — szólott — ez a kis fiam. Elhoztam magammal, mert senkim sincs, aki odahaza vigyázzon rája s így ha egymagában hagyom Párisban, az utcán kóborolna és csintalanságokat követne el. Alávetem magam a kénytelen katonai kötelezettségnek, de hát azt nem követelhetik tőlem, hogy a kis fiam szenvedjen miatta.

Szól és visszalépett a sorba a derék apa. Az ezredparancsban pedig még aznap kiadták a rendeletet, hogy a kis fiúnak is kijárjon rendesen a porció menázsija, s adjanak neki ágyat is, hogy így együtt tölthesse apjával a huszonnyolcnapi fegyvergyakorlatot.

— (**A száműzöttek sorsa.**) A siberiai száműzöttek szomorú sorsát, az ólombányák rémséges titkait gyakran megénekeltek már. Legutóbb Kennan György, aki azt mondja, hogy a Szibériába való száműzés fölér az el-kárhozással. Ez az elkárhozás azonban nem lehet valami súlyos, amint az Zichy Jenő gróf egyik utitársának a leírásából kitűnik. Az illetőnek Tobolszkban volt először alkalma egy ugynevezett katorsjana tjurmot, vagyis börtönt látni. Ez a börtön épenséggel nem hasonlít a pokolhoz. Egy teljesen modern berendezésű posztógyár, amelynek termeiben a szürke uniformisba bujtatott rabok vidáman dolgoznak. Se sóhajlás, sem panasz nem hallatszik, de még láncsörgés sem, mert a könnyű bilincs úgy van a rabok lábára erősítve, hogy a járkálásban sehogysem gátolja őket. A gyár mellett jól berendezett műhely van, ahol a rabok hajlamuknak megfelelő mesterséget üzhhetnek. Ki asztalos, ki szabó, kovács, vagy egyéb munkát végez. Nem igaz, hogy a rabokkal rosszul bánnak. A felügyelők szelidek és igazságosak, amellet a száműzöttek nemcsak testi, de lelki táplálékban sem szenvednek hiányt, mert mindegyikük a saját vallása szerint tehet eleget az istentiszteletnek. Hozzá

teszi a levélíró, hogy a deportáltak annyira jól érzik magukat Szibériában, hogy megkegyelmezésük után inkább künn maradnak az örök hó hazájában, ahol mint orosz hivatalnokok, földbirtokosok az ország arisztokráciáját képezik. Szóval a szibériai élet nemcsak tűrhető, de kedélyes is.

— **(Tűzoltók alkonya.)** Ha a föl-találókban meg lehetne bízni s ha az ő találmányaik csakugyan olyanok lennének, aminek nekik ők hiszik és vallják, akkor a tűzoltókat már most skártba lehetne tenni. Arról van ugyanis szó, hogy potom áron lehet tűzoltó-gránátokat készíteni, amik minden tűznek véget vetnek. A szegény embernek, akinek a háza kigyuladt, semmi más tennivalója nem volna, mint az, hogy a patikába szaladna (fölteve természetesen, hogy nem tartaná készletben) és tűzoltó granátot venne. Még talán a harangokat sem kellene félrevern. Mindezek után pedig elmondhatjuk, hogy az olcsó tűzoltó-gránát előállítására így történik. Negyven kiló konyhasót és husz kiló salmiakot hatvan liter vízben föl kell oldani. Az oldatot üvegekbe töltik s az üvegeket jól bedugaszolják, amivel készen van a tűzoltó bomba. Ha most már tűz üt ki, az üvegeket az ember a tűzbe dobja, ahol fölrobbannak s a tüzet abban a minutában elolják. Hogy most már mi igaz ebből, azt nem tudjuk, de valószínű, hogy ez a szer is csak az elméletben oltja a tüzet.

— **(A kutyamosó észjárása.)** A katonai szubordinációról kacagtató példával szolgál az alábbi kis epizód: Egy derék honvédszázadosnak van egy különös észjárásu ordonánca. Ez a legény nem tesz semmit, csak amit határozottan megparancsolnak neki. A múlt hét valamelyik napján odaáll Miska, az ordonanc a kapitány elé, kihuzza magát és katonásan szól:

— Jelentem átosan a százados urnak, meg tetszik-e haragudni, ha édesanyám két csive kukoricával megtisztöli.

A százados jót mosolygott ezen a különös ötleten és biztosította Miskát, hogy nem haragszik meg a kukoricáért. Másnap tényleg hozza is hazulról a két cső sült kukoricát és a konyhán ebéd előtt egy tányérra teszi nagy pompával. A százados köröszkülmenet a konyhán, látta a nagy előkészületet és az ebéd végén várta is a kukoricát. Hanem a Miska nem találta fel a kukoricát, mire a százados azt gondolta, hogy talán másra szánta magát a Miska és megette az ajándék-kukoricát. A következő napon azonban ismét ott látta a százados a konyhán a kukoricát, mire rászólt Miskára:

— Miska fiam, hát miért nem eszed meg a kukoricát?

— Jelentem ásan, az anyám a százados urnak küldte.

— Hát akkor miért nem találta föl tegnap az ebédnél? — kérdi a százados.

— Jelentem alásan, hát nem parancsolta a százados ur!

— **(Zsugoriné asszony hagyatéka.)** Berlinben szeptember 2-án kísérték ki a temetőbe rokonai özvegy Silbernét, két berlini nagy bérház tulajdonosnőjét. A rokonoknak az volt az első dolguk, hogy az elhunyt lakását szemügyre vegyék. Az özvegy életében ugyanis ez lehetetlen volt, mert az öreg asszony senkit sem eresztett magához, mert félt, hogy meglöpjék. A cselédjének sem en-

gedte meg soha, hogy lakásába belépjen. Leírhatatlan szenny volt a szobába mindenütt. Az ablaküvegek egészen feketék voltak. Az ágy, a falak mind vastag szennytől ellepve. Az özvegy saját ruházatára sem költött. Ruhái a felismerhetetlenségig piszkosak voltak. Amint a rokonok a lakásban kutatni kezdtek, a falba rejtett tűzmentes vasszekrényre akadtak, melynek ajtaját egy ócska kép rejtette el. Lakattal nyitatták ki a kis szekrényt, amelyben arany- és papírpénz volt felhalmozva. A szekrényben egy ócska fadobozban hatezer forint értékű gyémánt-ékszereket találtak. Szerre a butorokban elrejtve is tekintélyes összegeket találtak a rokonok, kiknek azonban semmi hasznuk sincs a nagy hagyatékból, mert az özvegy Berlin városának hagyta vagyonát, azaz a kikötéssel, hogy százhuszonhatezer márkát jótékony célra fordítsanak. Tizenhatalcezer márkát apóloira hagyott.

— **(A szerelem gödröcskéi.)** Így nevezik tudvalevőleg azokat az apró mélyedéseket, melyeket gyakran lehet látni egyik-másik asszony állán, arcán. Azt mondják, hogy a férfiak többségének tetszik az ilyen gödröcske és mert az asszonyok is tudják ezt, nagy sikere lesz annak a fiatal lengyel orvosnak, a ki a szerelem gödröcskéi mesterséges előállítását fődözte föl. A készülék, amely erre szolgál nagyon egyszerű. Fából készült lárva ez, a melynek belsejében kis kidudorodások vannak. Ha egy szép, vagy kevésbé szép asszony este, a mikor aludni tér, az arcára teszi ezt a lárva-t, akkor, mint a fölfedező mondja, mire a kelő nap fölébreszti álmából, a legpompásabb szerelem-gödröcskéi vannak az arcán. A kidudorodásokat egyik helyről a másikra is lehet tolni, egészen el is lehet azokat tüntetni és így az asszonyok, a mint kedvük tartja, az arcukra, az állukra, az ajak alá varázsolhatják a gödröcskéket. Ha igaz mindez, akkor a fiatal orvosnak nem kell többé betegeket gyógyítani, mert amugy is gazdag ember lesz nemsokára.

— **(Praktikus menyasszony.)** Szinte hihetetlenül hangzó dolog történt egy angol vidéki városban. Egy, a jobb körökhöz tartozó fiatal jegyepárt már csak néhány hét választott el az esküvőtől. A másodszeri kihirdetés is megtörtént már, amikor a vőlegény, aki jövendőbelije részére nagyon csinos kis fészket rendeztetett be egy villában, hirtelen beteg lett és meghalt. A villát a vőlegény, az összes bennelevőkkel együtt a menyasszonyra hagyta, aki azonban nem adta tejét busulásnak, nem sirta tele összes zsebkendőit és nem indult hervadásnak, mint ahogy a romantika hagyományos szabályai megkövetelik, hanem filozofiai nyugalommal fogta föl helyzetét és elhatározta, hogy az esküvőt, ha már megtörténtek rá az előkészületek, mégis csak megünnepli. Persze, hogy ehhez új vőlegény is kellett, aki azonban az elhunyt egyik vetélytársa személyében nem soká váratott magára. És még azon a napon, amelyre az esküvő az első vőlegénnyel kitűzve volt, az özvegyen-maradt menyasszony egy másik vőlegénnyel jelent meg az oltár előtt. Az esküvő megtörtént és mert az arra következő lakoma kifogástalan volt, a lakodalmi vendégek közt nem akadt egy se, aki a praktikus menyasszonyra valami gúnyos megjegyzést megkockáztatott volna.

— **(Az éhség halottjai.)** Londonból írják: A napokban jelent meg az elmúlt évben történt halálozások statisztikája, amely megdöbbentő adatokat mond el a Temsepart Babeljének szociális viszonyairól. E szerint a hiteles kimutatás szerint Londonban a múlt évben negyvenegyen haltak éhen, köztük ha-

tan olyanok is, akiről azt sem tudták, hogy kicsodák-micsodák. Negyvenegy éhhalál nem volna olyan sok más nagy városban, ahol a jótékonyosság kevésbé van kifejlődve, mint Londonban. De hogy ott hallhasson meg valaki éhen, ahol a jótékonyosság a külvárosok legrejtettebb oduit is fölkeresi s ahol száz meg száz szegényeket segítő egyesület van, az végtelenül elszomorító dolog, mert a nyomoruságnak határtalan nagy voltáról tanuskodik. A kimutatás elmondja még, hogy azoknak a száma, akiket a rendetlen táplálkozás okozta betegségek visznek sirba, sok ezerre megy esztendőnkint.

— **(A legujabb svindli.)** Ezuttal még csak Franciaországban próbálkoznak meg vele, hogy azután másutt is megcsinálják. Az üzlet élén egy patikárius áll, aki gyógybort eszelt ki. Ebből a gyógyborból egy üveg öt hatosba kerül, a bor gyógyszerári ára pedig három forint. A patikárius a gyógybor előállítására és értékesítésére tekintetből részvénytársaságot alakít, de a részvényeket csakis orvosoknak engedi át, persze abban a reményben, hogy a részvényes orvosok a betegeknek a részvénytársaság gyógyborát fogják rendelni és ajánlani. A számítás alapja az, hogy minden részvényes-orvos ötszáz üveg gyógybort fog évenként rendelni. Így tehát minél több részvény-orvos működik, a gyógybor annál jobban fog fogyni. A francia gyógyszerész az ő prospectusában ama reményének ad kifejezést, hogy a részvényesek, ha tisztességesen buzgólkodnak, minden egyes részvény után 7—800 forint osztalékot kapnak, mert ő a tiszta nyereségből csakis tíz százalékot tart meg magának. Igen hihető azonban, hogy a tervezett svindli a francia orvosok korrektsége révén nem fog sikerülni.

— **(Hódit a harmónika.)** A legnépszerűbb hangszer kétségkívül a kézi harmónika. Osztrák találmány és nem is nagyon régi. Mindössze ötvenkilenc éves, de ez alatt az idő alatt csodálatosan elterjedt. Hogy Ausztriában mindig harmónika mellett mulat a nép és hogy esténként munkájuk végeztével nálunk is ezzel mulatnak a mesterlegények, arról nem is kell beszélünk, de érdekes a megemlítésre, hogy a franciák között is nagyon hódit a harmónika. A francia vámhatóságok kimutatták, hogy 1896-ban nem kevesebb, mint 69114 darab harmónikát szállítottak be Franciaországba, melyeknek értéke 606.400 frank. A legtöbb harmónikát Németországból szállítják be és kisebb részt Olaszországból. Bizony senki sem hitte volna, hogy a művelt franciák között ennyire elterjedhet ez a pórias hangszer. Egy párisi lap most fölszólitja a párisi iparosokat, hogy ne tőrjék tovább a harmónika-inváziót és inkább maguk készítsék a harmónikákat.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. szept. 12. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 65.2 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 14.4 °C

» maximuma: 26.0 °C

» minimuma: 12.6 °C

Páranymás: 10.3 mm.

Relatív nedvesség: 85%

Felhőzet: ☉.—

Szélirány s erő: ☉.—

Csapadék 24 órai: ☉.—

Dr. Cziret

Utóhangok a bányász- Ünnepekhez.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. szept. 12.

Pécs városára bizonyára felejthetetlen lesz az a két nap, melyen vendégeiül üdvözölhette falai között az ország bányászait, az „Országos bányászati és kohászati egyesület” tagjait. A két napos ünnep második napjára, szombatra, eső ünnepélynek lapunk zárta utáni eseményeiről a következőkben számolunk be olvasóinknak:

Bányatelepen az ezeréves gesztenyefa megettí erdőcskében emelt s izlésesen díszített tágas barakkban hosszában három-három sor asztal volt felállítva; a fő-asztal felett pedig a király szobra volt elhelyezve, vörös draperiák és virágok között. A főasztalnál foglaltak helyet *Teleky Géza* gróf, elnök, *Fejérváry Imre* báró főispán, *Rücker* főbányatanácsos, *Werner Ottó* helyettes bányagazgató, *Scholtz Vilmos* egyetemi alelnök, *Majorossy Imre* polgármester, *Trixler Károly* alispán, *Kardos Kálmán*, *Blaskovits István* és *Károly Ignác*.

A banketten száznegyvenhat teríték volt elfoglalva s *Korödy Károly* zenekara a „Rákócy”-val nyitotta azt meg.

Teleky Géza gróf a bankett elején egy fontos és örvendetes eseményt jelentett be, a pécsi bányász-osztály megalakulását. Ezzel az „Országos Bányászati és Kohászati Egyesület”-nek Pécsen is van már osztálya s az egyesület nem vendég többé nálunk, hanem valóban otthon is van.

A felköszöntők csak négy óra tájban kezdődtek a banketten, melynek menüjét mindenki dicsérte, a mi méltó elismerése volt *Gebhardt* vendéglős konyhájának.

Teleky Géza gróf, egyesületi elnök, mondta az első felköszöntőt. Nem a szokás, nem is az illem adatja kezébe a poharat és ajkaira a szavakat — úgy mond — hanem a szív meleg szeretete és őszinte hódolata készíti szólásra. Mert annak hódol, kinek hódolva hajlik meg magas és jóságos személye előtt az egész világ, a legszeretettebb királynak, a magyarok királynak, ki véreben is magyar, hiszen ereiben az Árpádok vére csörgedez. Értünk él, értünk dolgozik, együtt velünk boldogulásunkon, jövőnkön. Élteti a magyarok szeretett királyát, a magyar királyt.

Zug éljen volt az elnök felköszöntőjére a felelet s a társaság már előbb, mikor először elhangzott az elnök ajkairól a király neve, felállt és állva hallgatta végig a felköszöntőt és énekelte a zenekar után, hogy „Isten áldd meg a magyart!” A nemzeti imádság hangjai feltörték az egekre s követte őket a királyra kiáltott háromszoros „éljen.”

Üdvözlő sürgönyöket küldtek a bankettre *Wekerle Sándor*, volt miniszterelnök, az egyesület védnöke és többen.

Kosztella János bányamérnök mondta a második felköszöntőt, a Dunagőzhajós Társaság nevében üdvözölve az egyesületet. Poharát az elnökre, gróf *Telekyre* emelte, a mit zajos éljenzés követt.

Scholtz Vilmos, egyesületi alelnök, a Dunagőzhajós Társaságra és annak tisztviselőire emelte poharát, kik a magyarosodás előharcosai.

Fejérváry Imre báró főispán a Dunagőzhajós Társaságra és *Rücker* főbányatanácsosra mondott nagyhatású felköszöntőt.

Rücker főbányatanácsos németül beszélt, igen nagy hatás között, éltetve a megye és a város fejeit.

Majorossy Imre polgármester a Dunagőzhajós Társaságot éltette.

Trixler Károly alispán szép beszédben a volt főispánt, *Kardos Kálmánt* köszöntötte fel.

Ezzel a hivatalos tósztok befejeződtek s több felköszöntő nem is volt. E helyett az egész társaság a legkedélyesebb hangulatban poharazott tovább s közben minden vendég

aláírta azt az üdvözlő iratot, melyet a bankettből küldtek *Wiesner* Rajmár bányagazgatóhoz, ki gyengélkedése miatt nem vehetett részt az ünnepegekben. Ez az üdvözlő irat a legfényesebben dokumentálja azt az általános elismerést, közszeretetet és becsülést, melyben a pécsi bányagazgató áll s melyet úgy a bányászat felvirágoztatása, mint annak megmagyarosítása terén tanusított törhetetlen fáradozása által vivott ki.

A bankett valóban szívélyes kedélyesség és lelkes hangulat között folyt egészen hat óráig s ekkor — a társaság fejei már előbb kocsikon haza hajtván — az egész vendégsereg megindult *Werner Ottó* h. bányagondnok sipszavára s a bányatelepi nép sorfala között elhagyván a bankett színhelyét, a telepen végig lement az *András-aknához*, hol a vonat várta őket, hogy az igazán felejthetetlen emlékü nap után Pécsre haza hozza őket. A telep bejáró-utjánál a diszkapun a távozókat: „A vizontlátásra” felírás fogadta s ők bizonyára nagy örömmel fognak Pécsre jönni, mihelyt alkalmuk leszen.

A vonat a zenekar zenéje mellett robogott ki a kis pályaudvarból s felhangzottak a kupékban a bányász-dalok, melyeket már a bankett végén is énekelte a lelkes társaság.

És hét órakor megérkeztek Pécsre s az állomástól robogó fogatok vitték őket szállásaikra, honnan a színházba siettek.

És itt érte őket a leverő gyászbir, hogy a királyné gyilkos merénylet áldozata lett.

Kedves vendégeink tegnap reggel félkilenc órakor utaztak el Pécsről Budapestre, hogy az ország szívéből haza siessenek és megvigyék a hirt mindenfelé, hogy a Mecsek-alján magyaros vendégszeretetre, virágzó bányászatra, a nemzeti kultúra és jólét iránti fáradhatatlan, áldozatkész népre találják.

A két napos ünnepegeknek rendezésében egykép elismerés illeti meg a Dunagőzhajós Társaság, mint a város és a megye vezetőségét. *Werner Ottó* h. bányagazgató, *Rücker* bányatanácsos, a társulat részéről, *Majorossy Imre* polgármester pedig a város részéről követte el mindent, hogy az ország bányászai a kellemest a hasznossal, a gyönyörűséggel a reális tapasztalatokkal együtt megtalálják városunkban. És hogy megtalálták, az segítőknek: *Vaszary Gyula* főkapitánynak, *Kindl József* segélyegyleti igazgatónak, *Reeh György*, tanácsnoknak, *Oberhammer Antal* rendőrkapitánynak és a Dunagőzhajós Társaság tisztviselőinek az érdeme. És mindeme munkás és dolgozó kezek mellett vezetőként főispánunknak, báró *Fejérváry Imrének* irányító keze biztosította Pécs két napos ünnepeinek a szép sikert.

S most — mikor kedves vendégeink már otthonukba érkeztek — mit küldhetnénk utánuk üdvözlőül, mint a bányász-jelszót. Ez a jelszó — a ránk váratlanul, menykőcsapásként jött mérhetetlen gyász közepette — imádság ma, a mely e sok csapást végigszenvedett haza jövődjéért száll a magyarok hatalmas Istenéhez:

— Jó szerencsét!

Művészet, irodalom.

○ **Comte, Wundt és a bölcsélet a tudományok hierarchiájában.** Ily cím alatt jelent meg német szöveggel *Kozáry Gyula*, honvédhadapródiskolai tanárnak, a nemzetközi katolikus kongresszuson a svájci Friburgban tartott értekezése. A tudós pap ezen művében Comte és Wundt bölcséletét tárgyalja viszonyítva a tudományok egyes ágaihoz. Az értékes és érdekes olvasmányul szolgáló füzet kapható a szerzőnél.

○ **Posta és távirida kalendáriumot** ad ki a „Magyar Közlekedés” című szaklap (Budapest, V., Nagykorona u. 11), melybe többek között *Opris Péter* pécsi posta- és távirida-

igazgató is irt szakközleményeket. A naptár ára 1 frt 20 krajcár: a „Magyar Közlekedés” előfizetői azonban 30 krajcárért rendelhetik meg.

○ **Dilettáns gonosztevő.** A „Legjobb könyvek” című regénytár most egy két kötetes mű közlését kezdette meg, a mit *Rodrigues Ottolengi* irt. A címe: „Dilettáns gonosztevő.” Ez a regény egyike azoknak a bűnügyi regényeknek, a miket nagy bravorral irtak meg, s a melyek olvasása közben az érdeklődés csodálatos módon fokozódik. A regényben tulajdonképpen egy fogadásról van szó. A hős arra fogad, hogy büntényt követ el, még pedig szenzációs büntényt, anélkül, hogy őt elítélnek. Ezt a fogadást New-York legszenszenialisabb rendőre kihallgatja s elhatározza, hogy a dilettáns gonosztevőt figyelemmel kíséri. A fogadás a robogó expressz vonaton történik, a mely még céljához sem ér, mikor már az egyik utasról azt panasolja, hogy százezer dollár értékű drágaköveit ellopták. A titkos rendőr szerepe tehát már a vonaton megkezdődik, hogy New-Yorkban folytatást nyerjen, a hol egy nő meggyilkolása is belejátszik a rejtélyes ügybe. A most megjelent első kötetben az események gyorsan követik egymást. Rendkívül megkapó az a harc, a mit a titkos rendőr a dilettáns gonosztevővel viv, a ki minduntalan túljár az eszén. A regénynek ebből a részéből az olvasó semmit sem következtethet a befejezésre, elmentésben ama sablonos művekkel, a melyek végével jó eleve tisztában van. Azt hisszük, hogy *Rodrigues Ottolenginak* ez a regénye méltó feltűnést fog kelteni s hogy aligha várták még úgy a befejező részt, mint ebben az esetben. A „Dilettáns gonosztevő” most könyvtárcsára került első kötetének az ára 50 krajcár s úgy a „Legjobb könyvek” kiadóhivatalában (váci-körut 78.) mint minden könyvkereskedésben megkapható.

○ **A Magyar nemzet Aranykönyve.** Az ezeréves ünnep alkalmából néhány írónak az az ötlete támadt, hogy megörökíti az ezeréves magyar nemzet most élő családait. E célból a fent olvasható címmel *Kulcsár Béla* genealogiai lexikont szerkeszt, mely díjtalanul fogja közölni minden honpolgár rövid életrajzát és leszármazási adatait. Szóval ez a vállalat új „Velencei Aranykönyv” valósággal a demokracia „Gothai Almanach-ja” lesz. A vállalatból minden hónapban egy, két, körülbelül 1000 életrajzot tartalmazó, betűsoros névmutatóval ellátott kötet jelenik meg díszes kiállításban, albumalakban. Egy ilyen önálló egész kötet ára 1 frt lesz. A vállalat szerkesztője és kiadóhivatala *Garay-tér 19.* szám alatt van. A vállalat az életrajzi adatok gyűjtését 1897-ben kezdte meg, még pedig oly sikerrel, hogy már az 1897. év végén 30 ezer életrajz állott a szerkesztőség rendelkezésére. A vállalat kötetei f. é. novembertől kezdve sűrű egymásutánban jelennek meg.

Törvénykezés.

§ **Letartóztatott kereskedő.** *Löwy Adolf*, pécsi rőföskereskedő ellen, a pécsi kir. törvényszék a napokban rendelte el a csődöt. A csődbe került kereskedőt — mivel ellene hamis bukás miatt vizsgálatot indítottak — *Keresse Imre* vizsgálóbíró most letartóztatta.

§ **A szegzárdi sikkasztó.** *Pappert Ferenc*, tolnavármegyei gyámpénztári könyvelő bűnügyében — ki a letéti alapokból 6299 frt 33 krt elsikkasztott — szombaton tartotta meg a szegzárdi kir. törvényszék a végtárgyalást. A vádlott beismerésben volt s a bíróság három évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint a közvádó föllebbezést jelentettek be.

§ **Addig jár a korszó a kutra . . .** Bizony beteljesedett *Schwaller József* kopácsi lakoson is ez a régi közmondás. Egy darabig csak titokban maradt az általa elkövetett lopások, hanem a mint fogságba került és kihallgatták, egymásután derültek ki a már rég elfeledteknek gondolt tettei is, melyekért ma

kiróttá rá megérdemelt büntetését a pécsi kir. törvényszék.

A múlt évi január havában id. Molnár Jánostól lopott el tizenkét darab varsát Schwaller s azokat eladva, az így szerzett pénzt elköltötte anélkül, hogy benne keresték volna a tett elkövetőjét.

Ugyancsak a múlt év október havában tűz ütött ki Szalai János kopácsi lakosnál, mely alkalommal Szalainak elveszett ezüst zsebórája. Az órát Schwaller megtalálta s látva, hogy el van romolva, megcsináltatta, azután pedig eladta. Később megtudta Szalai, hogy hová lett az órája s azt sikerült is neki visszakapnia.

A folyó évben már nagyobb bátorsággal folytatta vádolt bűnös tetteit. Január tizenegyedikén beleszítette Dömötör János kopácsi lakos ablakát és így a házba behatolva, onnan két kenyeret, a gazdájától, ifj. Molnár Jánostól pedig egy revolvért lopott el.

Mindezen bűnei miatt ma ítelt felette a pécsi kir. törvényszék és két rendbeli lopás büntette, egy lopás vétsége és idegen tulajdon jogtalan elsajátításának vétségében mondván ki bűnösnek, nyolc havi börtönbüntetést mért rá, melyből azonban a vizsgálati fogság által két hó kitöltöttnek vétetik. Az ítélet jogerős.

§ **Akit nem méltányolnak.** Göbölly András, tolnamegyei parasztagazda, ötforintosokat hamisított s ezért a budapesti királyi büntető-törvényszék elé került.

— Látja Göbölly, — szólott az elnök, — mit csinált maga?

— Pedig, instálom, — böcsületes szándékkal tettem.

— Pénzt csinált s az becsület?

— Ugy ám, mert akkép okoskodtam: ha látja a kormány az ügyességemet, a pénz-fabrikájába visz Bécsbe.

— Oda bizony Illavára, — szól közbe az ügyész.

— Elég rossz, ha a kormány nem böcsüli meg az igaz tehetséget s még becsukják azt, aki valamihez jól ért.

— Na, ne tréfáljon már, — figyelmezteti az elnök.

— Nem tréfa ez, nagyságos uram, hanem a böcsületes hitem.

— Hát nem olvasta a bankón: Az utánzás büntetés alá esik!?

— Ép ebbe tévednek az urak — válaszolja Göbölly András és nagyot sóhajtván teszi hozzá:

— Azt hiszik, hogy olvasgatni is van ideje a szegény embernek?

A furlangos atyafi csak nem tágitott s megmaradt »elvi« álláspontja mellett s nagyot nézett, mikor a törvényszék két évi fegyházzal sújtotta, mi ellen fölebbezett.

T a n ü g y.

)(**Államsegély.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a f. évi állami költségvetésben a gör. kel. szerb egyházi célokra törvényhozásilag megszavazott javadalomból Bolyarics Gábor mohácsi gör. kel. szerb esperesnek, Andrics Dusan maissi, Andrics Radoszláv hercegszöllősi, Bosnyák Izidor magyarbóly-villányi, Magyarevics Uros lipovai és Milics Janos sároki gör. kel. lelkészek részére egyenkint 60 forint: továbbá Tyoszi Györgyné és Bolyarics Dávidné mohácsi, valamint Kosztovics Pálné borjádi, Andrievics Bogoljubné maissi, Magyarevics Jánosné lipovai, Hajdrsán Péterné magyarbólyi és Markovics Urosné villányi lakosok, gör. kel. lelkészövegnyek részére egyenkint 30 frt államsegélyt engedélyezett.

Közgazdaság.

□ **Állatjárványok.** Megyénkben a legújabb statisztikai kimutatások szerint az állatjárványok állása a következő: Léplene: Nagy-

Nyárad 5 udv., összesen 1 község 5 udvar. Veszeltség: H.-Márok 1 udv., Ipacsa 1 udv., Kassa 2 u., Mohács 1 udv., Siklós 2 u., Szerderkény 1 udv., Szilágy 1 udvar, összesen 7 község 9 udvar. Takonykór és bőrféreg: Dárda 1 udvar. Tenyészbenáság és hólyagos kiütés: Hásságy 3 udvar, Rákos 7 u., Véménd 78 u., összesen 3 község 88 udvar. Sertésorbánc: Arányos 9 u., Egerágh 1 udv., Felső-Mindszent 21 u., Görcsöny 8 u., Ibafa 6 u., Ny.-Szent-Erzsébet 9 udv., Szt-Katalin 2 u., Szent-Iván 1 u., Szágy 15 u., Vasas 5 u., Vaiszló 1 u., összesen 11 község 78 udv. Sertésvész: Bise 26 u., Dráva-Szabolcs 1 u., Egerszeg 20 ud., Gyűd 68 udvar, Karancs 4 udv. Kis-Dárda 6 udv., Nagy-Bicsérd 1 u., Nagy-Harsány 20 u., Sásd 12 u., Siklós 35 udv., Szökéd 15 udv., Vasas 1 u., összesen 12 község. Somogyvármegyében veszeltség 2 községben 2 udvarban, bőrféreg 8 községben 12 udvarban, sertésorbánc 8 községben 22 udvarban és sertésvész 62 községben uralkodik. Tolnamegyében veszeltség 10 községben 11 udvarban, bőrféreg 1 községben 1 udvarban, hólyagos kiütés 6 községben 150 udvarban, sertésorbánc 2 községben 6 udvarban és sertésvész 30 községben uralkodik.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

1894. szám.

I. 1898.

HIRDETMÉNY!

Nagy-Nyárad község előjárósága a képviselőtestülettől 21 körj. 1898. szám alatt nyert megbízása folytán közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező **65 sorszámú**

korcsmaház és mészárszék

összes melléképületeivel együtt három egymásután következő évre, vagyis 1899. évi január hó 1-től, egész 1901. évi december hó 31-éig **Nagy-Nyárad község házában folyó évi október hó 18. napjának d. u. 2 órájkor** nyilvános árverésen haszonbérbe fog adni.

Az árverési feltételek Nagy-Nyárad község birájánál, ugy a maissi körjegyzői irodában bármely napon és órában betekinthezők.

Kelt Nagy-Nyáradon, 1898. évi szeptember hó 9-én.

Horváth Gyula

kjegyző.

Kram György

biró.

3 tuczat 5 forintért

valódi francia

Gummi vagy halhólyagot

a legfinomabb minőségben szállít a »Nagybani-gummi-áru raktár« IX. ker., Üllői-ut 21. szám. Szétküldés titoktartás mellett utánvétellel, nem tetsző árúért a pénz visszaadatik.

Vegyes asztali és muskatály

SZÖLLŐ

5 klg.-tól felfelé megrendelhető:

Vegyes spanyol szőlő klg.-ként	35 kr.
Vegyes asztali „ „	40 kr.
Muskatály „ „	50 kr.

Kindl Ferencznél

NEPOMUK-UTCZA 33. SZÁM

vagy

OROSZ SÁNDOR

udvari cukrászdájában Pécsen.

1865. szám.

I. 1898.

HIRDETMÉNY!

Maiss község előjárósága a képviselőtestülettől 36 körj. 1898. szám alatt nyert megbízás folytán közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező **országos és hetivásárookra**

a helypénzszedési jog

három egymásután következő évre, vagyis 1899. évi január hó 1-től, egész 1901. évi december hó 31-ig **Maiss községben a község házában folyó évi október hó 18-ik napjának d. e. 9 órájkor** nyilvános árverésen haszonbérbe fog adni.

Az árverési feltételek a maissi körjegyzői irodában bármely napon a hivatalos órák alatt betekinthezők.

Kelt Maisson, 1898. szeptember 7.

Horváth Gyula

kjegyző.

Hoffmann György

biró.

Nines többé lábfejás, sem tynkszem, sem izzadás láb, sem bőrkeményedés sem lábaganat, sem fagyós láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, a ki cipőjét **Dr. Högyes-féle** az egész világon szabadalmazott **Asbest talpbéléssel** látja el.

Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagságú 1 frt 20 kr. Az asbest talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és k. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. franko. Felvilágosítások és prospectusok, köszönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbestárugyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-utca 18.

➡ **Viszont eladóknak megfelelő árendemény.** ➡

Egyedülli raktár Pécsen: **BENCZENLEITNER JÓZSEFNÉI** és

Dombovárótt: **WEINER P. JÓZSEFNÉI.**